

Dosarul nr.2ra-995/2019

Prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun.Chișinău (O. Sternioală)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Pruteanu, V. Cotorobai, A. Panov)

DECIZIE

09 august 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Victor Burduh
Nadejda Toma
Anatolie Țurcan
Elena Cobzac
Victor Boico

examinând recursul declarat de către Nina Colenco, reprezentată de avocatul Vasile Leu și recursul declarat de către Dmitri Cernega, reprezentat de avocatul Dumitru Josanu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Consultimobil Grup” împotriva lui Dmitri Cernega, Dudco Olesea, Colenco Nina, Colenco Vladimir și Societatea pe Acțiuni „Mecservice”, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău privind declararea nulității contractelor,

împotriva deciziei din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 19 mai 2010, SC „Consultimobil Grup” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dmitri Cernega, Dudco Olesea, Colenco Nina, Colenco Vladimir și SA „Mecservice”, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău privind declararea nulității contractelor.

În motivarea acțiunii a indicat că în perioada 05 mai 2008 - 15 iunie 2008, în rezultatul licitațiilor publice, întreprinderea SC „Consultimobil Grup” SRL a devenit acționarul majoritar al SA „Mecservice”, achitând costul acțiunilor reieșind din valoarea capitalului social al societății. Conform datelor prezentate la bursa de valori, capitalul social achitat de SC „Consultimobil Grup” SRL includea și valoarea bunurilor imobile, care însă au fost înstrăinate.

Devenind acționarul de bună credință al SA „Mecservice”, SC „Consultimobil Grup” SRL este succesorul în drepturi anteriorului acționar.

A menționat că, la 27 octombrie 2008 a avut loc adunarea generală a acționarilor la care a fost luată decizia de a verifica legalitatea încheierii

tranzacțiilor de către fosta conducere a SA „Mecservice” și în cazul depistării ilegalităților de a întreprinde măsurile de rigoare.

În urma verificării documentelor s-a stabilit că, la 23 aprilie 2002 a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 5539 între SA „Mecservice” și Dmitrii Cernega, care a avut drept obiect bunul imobil amplasat în XXX cu suprafața de 276,3 m.p, cu nr.cadastral XXX. Potrivit datelor contabile ale SA „Mecservice”, în perioada 13 martie 2002 - 25 septembrie 2002, societatea a încheiat un șir de contracte de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile, inclusiv contractul de vânzare-cumpărare nr. 5539 din 23 aprilie 2002 cu Dmitri Cernega, prin care a fost înstrăinat bunul imobil amplasat în XXX, cu suprafața de 276,3 m.p., cu nr. cadastral XXX.

A susținut că înstrăinarea bunului imobil indicat a avut loc cu încălcări grave ale legislației în vigoare și anume, a prevederilor art. 75, 76, 85, 86 din Legea nr. 1134 din 02 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni, la încheierea tranzacției nefiind efectuată evaluarea bunului, prin urmare prețul tranzacției a fost unul ireal, cât și prin faptul că organele de conducere ale societății pe acțiuni și anume Consiliul societății sau Adunarea generală a acționarilor nu s-au expus asupra înstrăinării efectuate, precum și nu s-a pus în discuție conflictul de interese existent.

Consideră că toate tranzacțiile în realitate au fost fictive, încheiate cu scopul de a induce în eroare terții, rezultatul scontat fiind obținerea dreptului de proprietate asupra bunului imobil de către familia directorului comercial al SA „Mecservice”, Igor Minkovski.

A afirmat că fosta conducere a SA „Mecservice”, a înstrăinat bunurile imobile, care constituie peste 70% din patrimoniul societății.

A solicitat declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare nr. 5539 din 23 aprilie 2002 încheiat între SA „Mecservice” și Dmitri Cernega, a contractului de vânzare-cumpărare nr. 6496 din 23 iunie 2004 încheiat între Dmitri Cernega și Olesea Dudco, a contractului de vânzare-cumpărare nr. 6707 din 29 iunie 2004 încheiat între Olesea Dudco și Vladimir Colenco, Nina Colenco, având ca obiect bunul imobil amplasat în XXX, cu suprafața de 276,3 m.p, cu nr.cadastral XXX (care ulterior a fost schimbat cu nr. cadastral XXX) și obligarea Oficiului Cadastral teritorial Chișinău de a efectua modificări în Registrul bunurilor imobile.

Prin hotărârea din 13 septembrie 2010 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău, s-a admis acțiunea, s-a declarat nulitatea absolută a contractelor de vânzare-cumpărare nr.5539 din 23 aprilie 2002 încheiat între SA „Mecservice” și Cernega Dmitrii, nr.6496 din 23 iunie 2004 încheiat între Cernega Dmitrii și Dudco Olesea, nr. 6707 din 29 iunie 2004 încheiat între Dudco Olesea și Colenco Vladimir și Colenco Nina având ca obiect bunul imobil amplasat pe XXX cu nr.cadastral XXX cu suprafața totală de 276,3 m.p. cu aducerea părților în poziția inițială.

S-a obligat Oficiul Cadastral Teritorial, fil. ÎS „Cadastru” a efectua rectificările corespunzătoare în registrele de stat și anume a înregistra dreptul de proprietate privată a SA „Mecservice”, IDNO XXX asupra bunului imobil amplasat pe XXX cu nr.cadastral XXX cu suprafața totală de 276,3 m.p. (f.d. 96, 97-99, vol.I).

Prin încheierea din 24 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a încetat procedura în apel, pe marginea apelului declarat de SA „Mecservice” prin

intermediul avocatului Hanganu Grigore împotriva hotărîrii din 13 septembrie 2010 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău, pe motiv că apelul a fost depus de o persoană care nu este în drept să declare apel (f.d.98, 99-101, vol.II).

Prin decizia din 24 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Cernega Dumitru, Colenco Vladimir, Colenco Nina și Dudco Olesea și s-a menținut hotărîrea din 13 septembrie 2010 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău (f.d.102, 103-111, vol.II).

Prin decizia din 24 ianuarie 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-au admis recursurile declarate de Dmitri Cernega și Nina Colenco, reprezentată de avocatul Vasile Leu, s-a casat integral decizia din 24 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători, fiind reținut faptul că instanțele instanțele ierarhic inferioare aveau obligația de a concretiza cerințele SRL „Consultimobil Grup” în partea ce ține de declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare nr.5539 din 23 aprilie 2002 a bunului imobil încheiat între SA „Mecservice” și Cernega Dmitri, în sensul examinării legalității și temeiniciei cerinței date în raport cu prevederile Codului civil în redacția anului 1964, reieșind din principiul neretroactivității legii, cât și faptul că instanțele de judecată nu au ținut cont de condiția necesară pentru constatarea naturii acțiunii și soluționarea ei prin prisma legislației relevante cazului (f.d.166-174, vol.II).

Prin decizia din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Cernega Dumitru, Colenco Vladimir, Colenco Nina și Dudco Olesea, ca fiind neîntemeiat și s-a menținut hotărîrea din 13 septembrie 2010 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău (f.d.217, 218-231, vol.II).

Pentru a decide astfel, instanța de apel, a constatat că, instanța de fond, corect a elucidat și constatat circumstanțele cauzei, a verificat și a apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

A concluzionat că instanța de fond întemeiat a dispus admiterea ca fiind întemeiată a cererii de chemare în judecată înaintată de SRL „Consultimobil Grup” privind declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărare nr. 5539 din 23.04.2002 încheiat între SA „Mecservice” și Cernega Dmitri, nr. 6496 din 23.06.2004 încheiat între Cernega Dmitri și Dudco Olesea, nr. 6707 din 29.06.2004 încheiat între Dudco Olesea, Colenco Vladimir și Colenco Nina, obiectul cărora l-a constituit bunul imobil amplasat pe XXX cu nr. cadastral XXX, suprafața totală de 276,3 m.p.. Or, primul temei prevăzut de lege, care nu a fost respectat și care stă la baza nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare nr. 5539 din 23.04.2002, este determinarea incorectă a prețului contractului, din cauza nerespectării procedurii văzute de lege. Astfel, art. 75 din Legea privind societățile pe acțiuni prevede că valoarea de piață a bunurilor, inclusiv a valorilor mobiliare, este prețul la care vânzătorul și cumpărătorul, deținând întreaga informație despre prețurile de piață la aceste bunuri și nefiind obligați, respectiv, să le vîndă și să le cumpere, ar fi de acord să efectueze această tranzacție.

A constatat că contractele de vânzare-cumpărare a imobilelor înstrăinate, care toate împreună pot fi privite în calitate de o tranzacție de proporții, iar fiecare în parte ca o parte componentă a tranzacției de proporții, au fost încheiate de către

organul executiv al societății cu depășirea împuterniciri legale și deci fără decizia organului de conducere competent al SA „Mecservice” or, hotărîrea de încheiere a tranzacției de proporții nu a fost aprobată de către Adunarea Generală a acționarilor, care este organul competent, precum și nu au fost respectate prevederile exprese corespunzătoare din Legea privind societățile pe acțiuni, care erau în vigoare la data încheierii convenției.

Totodată, potrivit concluziilor din raportul de expertiză nr.585 din 27.04.2016, valoarea de piață a bunului imobil de pe XXX cu nr.cadastral XXX, cu suprafața totală de 276,3 m.p, la momentul actual constituie 779 494,00 de lei, fapt care demonstrează că, la momentul încheierii tranzacțiilor sus-menționate, valoarea bunului imobil a fost diminuată în detrimentul intereselor societății comerciale.

A reținut că contractele de vânzare- cumpărare a imobilelor (înstrăinate de SA „Mecservice” în perioada 13.03 - 09.2002), care toate împreună pot fi privite în calitate de o tranzacție de proporții, fiecare în parte ca o parte componentă a tranzacției de proporții (inclusiv contractul de vânzare-cumpărare nr. 5539 din 23.04.2002), au fost încheiate de către organul executiv al societății cu depășirea împuternicirilor legale și deci fără decizia organului de conducere competent al SA „Mecservice”. Hotărîrea de încheiere a tranzacției de proporții nu a fost aprobată de către Adunarea Generală a acționarilor, care este organul competent, precum și nu a fost respectată procedura de adoptare a deciziei prevăzută de art. 83 din Legea privind societățile pe acțiuni. Contractele anulate de către instanța de fond, sunt lovite de nulitate absolută, fiindcă la încheierea acestora nu au fost respectate dispozițiile legale referitoare la competențele exclusive ale organelor de conducere ale societăților pe acțiuni, care sunt expres prevăzute în legea privind societățile pe acțiuni, precum și în Statutul SA „Mecservice”, norme ce ocrotesc un interes general, obștesc. Or, încheierea acestor contracte contravine vădit atât normelor imperative ale legii, cât și ordinii publice și bunelor moravuri în materie contractuală și corporativă. De asemenea, poate fi menționat faptul că tranzacția de înstrăinare a imobilelor nu este o tranzacție efectuată în procesul activității economice curente, prevăzută în statutul societății.

A concluzionat că, argumentele expuse de către apelanți în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărîrea emisă fiind legală și întemeiată, în corespundere cu art.130 Cod de procedură civilă.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 14 martie 2019, Nina Colenco, reprezentată de avocatul Vasile Leu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a decizia din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărîrii din 13 septembrie 2010 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău, cu pronunțarea unei hotărîri noi de respingere a acțiunii, ca fiind tardivă și neîntemeiată și a încasa de la SRL „Consultimobil Grup” în beneficiul Ninei Colenco toate cheltuielile de judecată, inclusiv cheltuielile de asistență juridică.

În susținerea recursului a indicat prevederile art. 432 alin. (1), (2) lit.a), c), alin. (4) Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului a menționat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, arbitrară și nefondată, adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept material, rezultată din aprecierea tendențioasă, subiectivă și incompletă a legislației în vigoare, bazată pe aprecierea arbitrară a raportului juridic litigios.

A susținut că reieșind din faptul că situația juridică ce ține de contractul de vânzare-cumpărare nr. 5539 din 23 aprilie 2002, s-a format la 23 aprilie 2002, consideră că litigiul privind declararea nulității contractului dat, este guvernat de dispozițiile Codului Civil în redacția Legii din 26 decembrie 1964.

A indicat că reclamantul a depus cererea de chemare în judecată la 19 mai 2010, prin care a solicitat anularea contractului de vânzare-cumpărare nr. 5539 din 23 aprilie 2002, și a contractelor de vânzare-cumpărare nr. 6496 din 23 iunie 2004 și nr. 6707 din 29 iunie 2004. Astfel, acțiunea este depusă cu omiterea termenului de prescripție, fiind înaintată peste o perioadă de 8 ani de la încheierea contractelor de vânzare-cumpărare, adică peste o perioadă ce depășește cu mult termenul general de prescripție.

A menționat că admiterea unei acțiuni prescrise, constituie o violare directă a dreptului de proprietate a Ninei Colenco, garantate prin art.46 al Constituției RM și art. 6 CEDO. De asemenea admiterea unei acțiuni prescrise, anularea actelor juridice și deposedarea de avere a proprietarilor după o perioadă de 8 ani constituie și o încălcare a principiului securității raporturilor juridice deja formate.

A susținut că în anul 2009 terenul (bunul imobil cu nr.cadastral XXX, cu suprafața de 0,1264 ha) din XXX, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare a terenului aferent nr. 10034 din 24 decembrie 2009, pe care se află construcția industrială cu nr.cadastral XXX, a cărei proprietară tot este în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 6707 din 29 iunie 2004, nulitatea absolută a cărei a fost declarată de prima instanță, menținută prin decizia instanței de apel, recurenta este deposedată de partea componentă a bunului imobil, adică de construcția care se află pe terenul privatizat.

A indicat că concluzia instanței de apel de constatare a nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare nr. 5539 din 23 aprilie 2002 în temeiul nerespectării procedurii de luare a deciziei de înstrăinare a bunului imobil, este neîntemeiată și greșită, deoarece procedura de luare a deciziei de înstrăinare a bunului imobil a fost respectată, iar Adunarea Generală a Acționarilor SA „Mecservice” din 26 aprilie 2004 ca organ de conducere a societății prin Hotărârea sa din 26 aprilie 2004, a aprobat contractul de vânzare-cumpărare din 12 martie 2012, încheiat între SA „Mecservice” și Cernega Dmitri, având ca obiect bunul imobil amplasat pe XXX, nr.cadastral XXX cu suprafața totală de 276,3 m.p. la un preț de 10 000 de lei, contractul dat fiind considerat de Adunarea Generală a Acționarilor ca unul efectiv economic, contract care a stat la baza încheierii contractului de vânzare-cumpărare nr.5539 din 23 aprilie 2002.

A susținut că contractul de vânzare-cumpărare nr. 5539 din 23 aprilie 2002, nu are drept obiect o tranzacție de proporții în sensul art. 82 al Legii nr. 1134 din 02 aprilie 1997 cu privire societățile pe acțiuni iar, contractele de vânzare-cumpărare nr.3460 din 13 martie 2002, nr.7652 din 05 iunie 2002, nr.10008 din 04 iulie 2002, nr.4196 din 25 septembrie 2002, nr.4761 din 13 septembrie 2002, enumerate în decizia instanței de apel ca fiind parte din tranzacțiile de proporții, sunt în vigoare,

legalitatea acestora fiind demonstrată prin decizia din 10 februarie 2016 a Curții Supreme de Justiție.

A indicat că nu a fost demonstrat caracterul fictiv și simulat al contractului de vânzare-cumpărare nr. 5539 din 23 aprilie 2002 și nici nu a fost demonstrat faptul că este o tranzacție încheiată cu conflict de interese în sensul art.85 alin. (1), art.86 alin.(1) din Legea privind societățile pe acțiuni.

A susținut că instanțele inferioare nu și-au motivat soluțiile în baza legii, care guvernează raportul juridic litigios, reieșind din principiul neretroactivității legii și au adoptat hotărâri cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

La 24 aprilie 2019, Dmitri Cernega, reprezentat de avocatul Dumitru Josanu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a decizia din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 13 septembrie 2010 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii, ca fiind tardivă și neîntemeiată.

În susținerea recursului a indicat prevederile art. 432 alin. (1), (2) lit.a), b), c), d), alin. (4) Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului a indicat că instanțele inferioare la examinarea cauzei nu au elucidat pe deplin faptul că SRL „Consultimobil Grup” nu avea un interes legitim, născut și actual, care ar fi fost încălcat la momentul încheierii contractelor de vânzare-cumpărare solicitate a fi anulate or, actele juridice contestate au fost încheiate în anul 2002, iar la acel moment lipseau orice raporturi de drept dintre SRL „Consultimobil Grup” și SA „Mecservice”. Mai mult ca atât SRL „Consultimobil Grup” a devenit acționar a SA „Mecservice” în anul 2008, după 6 ani de la încheierea contractelor contestate. Astfel, SRL „Consultimobil Grup” procurînd acțiuni la bursa de valori a devenit acționar a SA „Mecservice” în anul 2008, deci la momentul încheierii tranzacției în anul 2002, acesta nu avea calitate de acționar. Așa fiind termenul de prescripție pentru contestarea tranzacției a expirat în anul 2005.

A susținut că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că obiectul contractelor de vânzare-cumpărare contestate, în special nr.5539 din 23 aprilie 2002 nu are drept obiect o tranzacție de proprietăți în sensul art.82 al Legii nr.1134 din 02 aprilie 1997 cu privire la Societățile pe Acțiuni, iar pretinsele încălcări ce țin de preț nu constituie temei pentru nulitatea absolută sau relativă a actului juridic.

A invocat că aplicabil speței date sunt prevederile Codului civil în redacție veche (1964) avînd în vedere momentul încheierii contractelor de vânzare-cumpărare.

A menționat că reclamantul a depus cererea de chemare în judecată la 19 mai 2010, cu omiterea termenului de prescripție. În cadrul examinării cauzei, nu a fost prezentată nici o probă ce ar confirma faptul că Igor Minkovschi la încheierea tranzacției contestate ar fi avut interes material ce nu coincide cu interesele societății și nici nu a fost demonstrată existența condițiilor stabilite de art. 85 al Legii nr.1134. Nu a fost demonstrat nici caracterul fictiv a contractelor de vânzare-cumpărare nr. 6496 din 23 iunie 2004 și nr.6707 din 29 iunie 2004, a căror nulitate a fost contestată tot cu încălcarea termenului de prescripție.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 24 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces conform scrisorii de însoțire la 24 ianuarie 2018 (f.d. 175, vol.II) însă lipsesc date privind recepționarea acesteia.

Astfel, recursul declarat de Nina Colenco, reprezentată de avocatul Vasile Leu la 04 decembrie 2018 și recursul declarat de Dmitri Cernega, reprezentat de avocatul Dumitru Josanu la 24 aprilie 2019, se consideră a fi depuse în termen.

Prin încheierea din 12 iunie 2019 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, recursurile declarate de Nina Colenco, reprezentată de avocatul Vasile Leu și de către Dmitri Cernega, reprezentat de avocatul Dumitru Josanu, au fost considerate admisibile.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Potrivit prevederilor art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de Nina Colenco, reprezentată de avocatul Vasile Leu și recursul declarat de către Cernega Dmitri, reprezentat de avocatul Dumitru Josanu, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2), (4) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 130 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

Înaintând acțiunea în judecată împotriva lui Cernega Dmitri, Dudco Olesea, Colenco Nina, Colenco Vladimir și SA „Mecservice”, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, SC „Consultimobil Grup” SRL a solicitat declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare nr. 5539 din 23 aprilie 2002 încheiat între SA „Mecservice” și Dmitri Cernega, a contractului de vânzare-cumpărare nr. 6496 din 23 iunie 2004 încheiat între Dmitri Cernega și Olesea Dudco, a contractului de vânzare-cumpărare nr. 6707 din 29 iunie 2004 încheiat între Olesea Dudco și Vladimir Colenco, Nina Colenco, având ca obiect bunul imobil amplasat în XXX, cu suprafața de 276,3 m.p, cu nr.cadastral XXX (care ulterior a fost schimbat cu nr. cadastral XXX) și obligarea Oficiului Cadastral teritorial Chișinău de a efectua modificări în Registrul bunurilor imobile.

Judecând cauza, prima instanță prin hotărârea din 13 septembrie 2010, a admis acțiunea, a declarat nulitatea absolută a contractelor de vânzare-cumpărare nr.5539 din 23 aprilie 2002 încheiat între SA „Mecservice” și Cernega Dmitrii, nr.6496 din 23 iunie 2004 încheiat între Cernega Dmitrii și Dudco Olesea, nr.6707 din 29 iunie 2004 încheiat între Dudco Olesea și Colenco Vladimir și Colenco Nina având ca obiect bunul imobil amplasat pe str.Codrilor, 12, mun.Chișinău cu nr.cadastral XXX cu suprafața totală de 276,3 m.p. cu aducerea părților în poziția inițială.

S-a obligat Oficiul Cadastral Teritorial, filiala ÎS „Cadastru” a efectua rectificările corespunzătoare în registrele de stat și anume a înregistra dreptul de proprietate privată a SA „Mecservice”, IDNO XXX asupra bunului imobil amplasat XXX cu nr.cadastral XXX cu suprafața totală de 276,3 m.p. (f.d. 96, 97-99, vol.I).

În susținerea soluției instanța de fond a reținut dispozițiile art. 3 a Legii nr.199 din 18 noiembrie 1998 cu privire la piața valorilor mobiliare, art.69 alin. (4), art. 85, 86 a Legii nr.1134 din 02 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni.

În acest context instanța de fond a subliniat că acțiunea este întemeiată deoarece prin procesul-verbal al Consiliului societății din 06 februarie 2002, s-a stabilit data și procedura după care imobilele pot fi supuse înstrăinării. Alte decizii ale Consiliului, fie rapoarte de evaluare stabilite nu au fost. Astfel, actul de evaluare din 12 martie 2002 nu poate fi considerat drept un raport de stabilire a prețului de piață dat fiind faptul că este format inclusiv din persoane cointeresate în

tranzacție și nu stabilește costul imobilului, dar indică suma necesară pentru restabilirea stării lucrative a bunului iar nici unul dintre cei incluși în comisie nu dețin licența de evaluator. Astfel, au fost stabilite mai multe încălcări la încheierea contractului de vânzare-cumpărare nr.5539 din 23 aprilie 2002, printre care lipsa deciziei organului împuternicit, lipsa raportului de stabilire a valorii de piață a imobilului, înstrăinarea cu încălcarea conflictului de interese încheiată în defavoarea societății.

În ceea ce privește contractele de vânzare-cumpărare nr. 6496 din 23 iunie 2004 încheiat între Dmitri Cernega și Olesea Dudco și nr. 6707 din 29 iunie 2004 încheiat între Olesea Dudco și Vladimir Colenco, Nina Colenco, instanța de fond a constatat că în rezultatul lor proprietar al bunului imobil în litigiu a devenit mama directorului comercial a SA „Mecservice”, Minkovschi Igor, cet.Colenco Nina. Prin urmare aceste tranzacții sunt lovite de nulitate absolută prin prisma art.221 a Codului civil, ca fiind acte juridice fictive.

Referitor la termenul depunerii cererii de chemare în judecată, instanța de fond a reținut că prevederile art.74 a Codului civil, în redacția anului 1964, au fost substituite prin prevederile art. 217 alin. (3) Codul civil, redacția anului 2002, prin prisma prevederilor Legii nr.1125 din 13 iunie 2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova și art. 6 a Codului civil, redacția anului 2002.

Fiind investită cu judecarea apelului, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a respins apelul declarat de Cernega Dumitru, Colenco Vladimir, Colenco Nina și Dudco Olesea, ca fiind neîntemeiat și a menținut hotărîrea din 13 septembrie 2010 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău (f.d.217, 218-231, vol.II).

Instanța de recurs conchide, însă, că o astfel de soluție rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele, mai mult că concluziile instanței de apel sunt bazate pe o apreciere unilaterală și arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că decizia instanței de apel, trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în proces, și să răspundă în mod expres la toate cererile și obiecțiile formulate de apelant și intimat (Principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84) 5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea justiției adoptată de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei la 28 februarie 1984).

Astfel, formulările din conținutul deciziei trebuie să corespundă exigențelor de corectitudine, certitudine, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve (necondiționalitate), oficialitate și relevanță.

În conformitate cu art. 373 alin. (1), (2), (5) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din

dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului sub toate aspectele, în raport cu regulile și legislația ce guvernează litigiul în cauză, precum și probele prezentate, cât și argumentele expuse de către Cernega Dmitri, Colenco Vladimir, Colenco Nina și Dudco Olesea.

La caz, este incident și art. 25 alin. (1) Cod de procedură civilă, care prevede că instanța trebuie să cerceteze direct și nemijlocit probele, să asculte explicațiile părților și intervenienților, depozițiile martorilor, concluziile expertului, consultațiile și explicațiile specialistului, să ia cunoștință de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio și să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate și al probelor cercetate și verificate în ședință de judecată.

Astfel, din materialele cauzei rezultă că, în perioada 05 mai 2008 – 15 iunie 2008, în rezultatul licitațiilor publice, întreprinderea SC „Consultimobil Grup” SRL a devenit acționarul majoritar al SC „Mecservice” SA, achitând costul acțiunilor reieșind din valoarea capitalului social al societății.

La 23 aprilie 2002 a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 5539 între SC „Mecservice” SA și Cernega Dmitri, având ca obiect bunul imobil amplasat în XXX, cu suprafața de 273,3 m.p. cu nr. cadastral XXX, iar potrivit datelor contabile a SC „Mecservice” SA în perioada 13 martie 2002 – 25 septembrie 2002, societatea a încheiat un șir de asemenea contracte, în rezultatul cărora a fost înstrăinat mai mult de 70% din patrimoniul acesteia.

La 23 iunie 2004 a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 6496 între Dmitri Cernega și Olesea Dudco, iar la 29 iunie 2004 a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 6707 între Olesea Dudco și Vladimir Colenco, Nina Colenco, având ca obiect bunul imobil amplasat în XXX, cu suprafața de 276,3 m.p., cu nr.cadastral XXX.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel nu a supus cercetării și nu a dat apreciere procesului-verbal al Adunării Acționarilor a SA „Mecservice” din 26 aprilie 2004, prin care a fost aprobat contractul de vânzare-cumpărare din 12 martie 2002, încheiat între SA „Mecservice” și Cernega Dmitri având ca obiect bunul imobil, amplasat pe XXX, nr.cadastral XXX, cu suprafața totală de 276,3 m.p., fiind considerat ca unul efectiv economic (f.d.154-156, vol.I).

Argumentul cu privire la existența procesului-verbal al Adunării Acționarilor a SA „Mecservice” din 26 aprilie 2004, prin care a fost aprobat contractul de vânzare-cumpărare din 12 martie 2002, încheiat între SA „Mecservice” și Cernega Dmitri, care nu a fost contestat de părți, a fost invocat de către partea pîrîită pe parcursul examinării cauzei.

În asemenea împrejurări, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, relevă că contrar prevederilor art. 373 Cod de procedură civilă, instanța de apel, judecând apelul declarat de către Cernega Dmitri, Colenco Vladimir, Colenco Nina și Dudco Olesea, nu a dat apreciere tuturor probelor din materialele cauzei, în raport cu cele invocate de acesta, precum și nu a purces la argumentarea propriu zisă a admisibilității unor probe și respingerii altor probe, iar ca rezultat a ignorat și a evitat combaterea alegațiilor expuse de către apelant cu privire la existența și efectele juridice a procesului-verbal al Adunării Acționarilor a SA „Mecservice” din 26 aprilie 2004, prin care a fost aprobat contractul de vânzare-cumpărare din 12 martie 2002, încheiat între SA „Mecservice” și Cernega Dmitri avînd ca obiect bunul imobil, amplasat pe XXX, nr.cadastral XXX, cu suprafața totală de 276,3 m.p., fiind considerat ca unul economic motivat.

Colegiul conchide că, soluția instanței de apel rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, asta în contextul în care prin decizia din 24 ianuarie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a casat integral decizia din 24 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători, fiind reținut faptul că instanțele ierarhic inferioare aveau obligația de a concretiza cerințele SRL „Consultimobil Grup” în partea ce ține de declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare nr.5539 din 23 aprilie 2002 a bunului imobil, încheiat între SA „Mecservice” și Cernega Dmitri, în sensul examinării legalității și temeiniciei cerinței date în raport cu prevederile Codului civil în redacția anului 1964, reieșind din principiul neretroactivității legii (f.d.166-174, vol.II).

În conformitate cu art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Colegiul constată că, instanța de apel nu a dat apreciere probelor prezentate în ansamblu și interconexiunea lor, în raport cu solicitările reclamantului și argumentele părții pîrîte.

Astfel, la caz instanța de apel urmează să analizeze pretențiile SC „Consultimobil Grup” SRL, în coraport cu existența și efectele juridice ale procesului-verbal al Adunării Acționarilor a SA „Mecservice” din 26 aprilie 2004, prin care a fost aprobat contractul de vânzare-cumpărare din 12 martie 2002, încheiat între SA „Mecservice” și Cernega Dmitri avînd ca obiect bunul imobil, amplasat pe XXX, nr.cadastral XXX, cu suprafața totală de 276,3 m.p., fiind considerat ca unul economic motivat (f.d.154-156, vol.I).

Pe cale de consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel nu a dat apreciere per ansamblu, atât asupra explicațiilor participanților la proces, argumentelor expuse, cât și înscrisurilor anexate la dosar, cu toate că indisolubil la caz, urmau a fi reținute aceste aspecte.

În contextul celor expuse, argumentele invocate de către recurenți în cererile de recurs sunt întemeiate, deoarece reieșind din specificul acțiunii deduse judecății,

precum și în scopul stabilirii temeiniciei sau netemeiniciei pretențiilor, alături de cele constatate, era indispensabil de a da o apreciere corespunzătoare prin prisma art. 121, 122 și 130 Cod de procedură civilă, înscrisurilor din materialele cauzei.

Ca urmare, în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse cercetării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

În această ordine de idei este cert că omiterea aspectelor menționate de către instanța de apel, indică direct la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale, aplicabile cazului.

Distinct de cele relatate, la caz, se constată că de fapt instanța de apel a examinat superficial cauza civilă, adoptând o decizie fără argumentare clară, aprecierea probelor dată de instanța judecătorească fiind arbitrară și duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, iar instanța de recurs este în imposibilitatea de a înlătura neajunsurile invocate supra.

Având în vedere circumstanțele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată cu trimiterea cauzei spre rejudecare în fond în instanța de apel or, toate circumstanțele invocate raportate la normele juridice respective nu pot fi înlăturate de instanța de recurs.

La rejudecarea pricinii instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 442, 444, 445 alin. (1) lit. c) și alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se admite recursul declarat de către Nina Colenco, reprezentată de avocatul Vasile Leu și recursul declarat de către Dmitri Cernega, reprezentat de avocatul Dumitru Josanu.

Se casează decizia din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Consultimobil Grup” împotriva lui Cernega Dmitri, Dudco Olesea, Colenco Nina, Colenco Vladimir și Societatea pe Acțiuni „Mecservice”, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău privind declararea nulității contractelor, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Victor Burduh

Nadejda Toma

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac

Victor Boico